

A B S T R A C T

Addendum, Supplement of the Dictionary of the Hungarian Language

In December 2018, the supplement, titled “*Addendum*” of the *Dictionary of the Hungarian Language* edited by Gergely Czuczor and János Fogarasi was published as the work of János Fogarasi (in 1874–1878, at the time of the elaboration of the manuscript Gergely Czuczor was no longer alive). The manuscript is stored in the Manuscript Archives of the Library and Information Centre of the Hungarian Academy of Sciences. It was exactly 140 years before the time of the supplement’s publication that the author, János Fogarasi completed or more precisely stopped his work due to his illness and subsequent death.

The study describes the characteristics of the manuscript, the print processing stages, the difficulties of the transcriptions and the solutions. The paper briefly discusses the relationship between the sources used by the author and the content and the characteristics of supplements of the *Addendum*.

The supplement finally enables the readers and researchers to use the complete but – as described above – still fragmentary Czuczor–Fogarasi dictionary.

Keywords: publication of manuscript, literatim transcription, rules of transcription and edition, source analysis

NÉHÁNY ADALÉK HUNFALVY PÁL NYELVÉSSZÉ VÁLÁSÁNAK KÉRDÉSÉHEZ ÉS ELSŐ NYELVÉSZETI VITÁIHOZ

LAJTAI L. LÁSZLÓ*

„Úgy sem mehetek többre, mint belátni a’ roppant tért,
mellynek megfutására és elfoglalására öreg vagyok már.”
(Hunfalvy Pál)

1. Bevezetés

Hunfalvy Pál megítélését nyelvészeti szempontból alapvetően jellegzetes kettősség hatja át. Egyfelől hagyományosan őt szokás tekinteni a modern, azaz a 19. században kialakult **történeti-összehasonlító nyelvtudomány** első és – Budenz József mellett – legfontosabb hazai, egyúttal a (későbbi szakszóval) uralisztikának nevezett tudomány nemzetközileg is számon tartott intézményesítőjének. Másrészt, az utóbbi évtizedek tudománytörténeti kutatásai fényében, a karteziánus és a pozitivista nyelvészet időben

* Tudományos munkatárs (Veritas Intézet)